Μνήμων

Τόμ. 6 (1977)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

Τ Ο Μ Ο Σ Ε Κ Τ Ο Σ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΑΚΗ - ΛΟΥΚΟΥ : Οί ταραχές στη Σύρα τον 'Απρίλιο του 1830 • ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ : 'Η οικονομική κρίση και ή 'Επανάσταση του 1821 • ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ : Πάθη των άφώνων συμφώνων στα νεοελληνικά ιδιώματα • ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ : 'Η στρατιωτική και ή πολιτική κρίση στην 'Ελλάδα τον 'Απρίλιο του 1941 • ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗ - ΤΣΟΥΓΚΑΡΑΚΗ : 'Ανέκδοτες έπιστολές του Μ. Οικονόμου και του Θ. Φαρμακίδη (Μάρτ. - Μάιος 1827) • ΑΝΤΖΕΛΑ ΛΑΜΠΙΡΗ : 'Ο Σπ. Τρικούπης εισηγείται στον 'Όθωνα την παραχώρηση συντάγματος (1835) • ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ • ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 1975.

Α Θ Η Ν Α

1 9 7 6 — 1 9 7 7

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Mnimon Mnimon

doi: [10.12681/mnimon.302](https://doi.org/10.12681/mnimon.302)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1977). ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ. *Μνήμων*, 6, 328–330. <https://doi.org/10.12681/mnimon.302>

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Α'. ΣΚΟΠΟΙ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ, ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγρ. 1 του Καταστατικού της ΕΜΝΕ και τις αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του Ιουνίου 1975 η Έταιρεία αποβλέπει στην προαγωγή της μελέτης του νέου ελληνισμού. Αντικείμενό της δηλ. έχει την επιστημονική θεώρηση του συνόλου των γεγονότων, φαινομένων και εκδηλώσεων (πολιτικών, πολιτιστικών, κοινωνικών κλπ.) που έδωσαν τη μορφή και το περιεχόμενο στην ελληνική ιστορία από τα τελευταία μεσαιωνικά χρόνια ως σήμερα. Η σπουδή λοιπόν του νέου ελληνισμού κλιμακώνεται από τη μελέτη της πολιτικής, εκκλησιαστικής, κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας, ως τη μελέτη των πολιτιστικών ρευμάτων, της φιλολογίας, της τέχνης, της λαογραφίας, της γλωσσολογίας και των άλλων συγγενών κλάδων.

2. Η ιστορία, όπως την αντιλαμβάνεται η Έταιρεία, είναι μια επιστήμη κοινωνική, τόσο από την άποψη του περιεχομένου της, όσο και από την άποψη των προσανατολισμών της. Μια επιστήμη που αντανακλά το βαθύτατο ενδιαφέρον του ανθρώπου να γνωρίσει τον εαυτό του (στην ατομική, ομαδική και ταξική του διάσταση) όπως διαγράφεται στην πορεία του μέσα στο χρόνο. Την προσπάθειά του αυτή οργανώνει ο άνθρωπος σε ιστορική γνώση, που περιεχόμενό της έχει την ανάλυση και ερμηνεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς και δραστηριότητας, σε συνάρτηση με τα ερωτήματα που θέτει κάθε εποχή σχετικά με τον εαυτό της. Από τη σκοπιά αυτή η μελέτη της ιστορίας δεν αποτελεί μια στατική ακαδημαϊκή απασχόληση, αλλά συνιστά μια ιδιαίτερα δυναμική επιστήμη μελέτης, μέσα από την προοπτική του χρόνου, του κοινωνικού και ιδεολογικού χώρου.

Η Έταιρεία αντιλαμβάνεται την ιστορία στη σφαιρικότητά της: είτε πρόκειται δηλ. για τη μελέτη και την ερμηνεία της, είτε για τη διδασκαλία της, είτε για την εκλαϊκευσή της, θεωρεί ότι απαιτείται ένα αδιάσπαστο σύνολο, που τα μέρη του πρέπει να επικοινωνούν ελεύθερα και δημιουργικά. Η στεγανοποίηση των μερών δημιουργεί επικίνδυνες τάσεις απομονωτισμού, που έχουν αποτέλεσμα την αλλοίωση του νοήματος και της αποστολής της ιστορίας. Η Έταιρεία πιστεύει σε μια συστηματική ιστορική επιστήμη, η οποία ξεπερνώντας κάθε στιγμή τα ακαδημαϊκά πλαίσια θα εξακτινώνεται στον κοινωνικό χώρο, είτε σαν σχολική διδασκαλία είτε σαν υπεύθυνη εκλαϊκευση.

3. Οι επιστημονικοί προσανατολισμοί της Έταιρείας, είτε απλώς διατυπωμένοι, είτε υλοποιημένοι ως ένα βαθμό κατά την εξάχρονη λειτουργία της, μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα τέσσερα σημεία:

α) Στον προβληματισμό πάνω στην ιστορία, σαν ευρύτερη επιστήμη του ανθρώπου, με αντικείμενα: την κίνηση και το σκοπό της ιστορίας καθεαυτήν, την προβολή της στο παρόν και στο μέλλον, τους παράγοντες που καθορίζουν, αναστέλλουν ή επιταχύνουν τη λειτουργία της, το ρόλο του ιστορικού σαν φορέα ερμηνείας της ιστορικής διαδικασίας κλπ.

β) Στην αντιμετώπιση των μεθοδολογικών προβλημάτων της ιστορικής επιστήμης. Αφετηρία για το μεθοδολογικό προβληματισμό αποτελεί η άρνηση της περιγραφικότητας και της γραμμικής αντίληψης της ιστορίας. Η Έταιρεία είναι ανοιχτή στα πρωτοπόρα επιστημονικά ρεύματα και τις σύγχρονες μεθοδολογικές τάσεις (όπως της συγκριτικής, τη στατιστική, τη θεωρία των συλλογικών ροτροπιών και συνειδήσεων κλπ.) και τις καλλιεργεί σε πλαίσια διαλόγου και ελεύθερης κριτικής.

γ) Στη συμβολή της στο ξεπέρασμα των αδυναμιών, όσες αντιμετωπίζει ή νεοελληνική ιστορική επιστήμη από την έλλειψη εργασιών υποδομής—χρόνιο αίτημα και ανασταλτικός παράγοντας για την ιστορική σύνθεση. Προς την κατεύθυνση αυτή η Έταιρεία έχει επιτελέσει ή προγραμματίζει μια σειρά εργασιών, όπως τη σύνταξη βιβλιογραφιών, τον ευρετηριασμό εντύπων, την κατά θέματα αποδελτίωση του τύπου, τον καταρτισμό προσωπιαφιών και παραπέρα την κατάταξη και έκδοση ιστορικών πηγών. Η Έταιρεία πιστεύει ότι όσο το υλικό υποδομής δεν θα έχει συγκεντρωθεί, ταξινομηθεί και αξιολογηθεί ή νεοελληνική επιστήμη θα δουλεύει «σπασμωδικά» και, κατά συνέπεια, ή ιστορική σύνθεση θα χωλαίνει επικίνδυνα.

δ) Στο σταδιακό άνοιγμά της στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο. Η έξοδος αυτή θα μορφοποιηθεί βασικά με τις έπαφες και τη γόνιμη συνεργασία με άλλους όμοιους συλλόγους και με τη λήψη υπεύθυνων θέσεων απέναντι σε ζητήματα που άφορουν τη νεοελληνική ιστορία και πολιτιστική παράδοση. Γενικά, ή Έταιρεία πρέπει σαν όργανο μελέτης του νέου ελληνισμού να καθιστά την παρουσία της αισθητή όπου και όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις.

4. Οι δραστηριότητες της Έταιρείας πραγματοποιούνται: α) με την έκδοση του περιοδικού «Μνήμων», β') με προγραμματισμένες επιστημονικές ανακοινώσεις, διαλέξεις, παρουσιάσεις βιβλίων κλπ., γ') με την ανάληψη επιστημονικών αποστολών (κατατάξεις αρχείων και βιβλιοθηκών κλπ.) και δ') με την έρευνα και τη μελέτη θεμάτων που άφορουν τη νεοελληνική ιστορία και γενικά με ό,τι προάγει τους σκοπούς της Έταιρείας.

Για την κάλυψη των παραπάνω δραστηριοτήτων το Διοικητικό Συμβούλιο της Έταιρείας ορίζει, με βάση δηλώσεις συμμετοχής, τις αντίστοιχες επιτροπές και ομάδες εργασίας, οι οποίες λογοδοτούν στη Γενική Συνέλευση. Οι επιτροπές αυτές μπορούν να ζητούν τη βοήθεια και μη μελών της Έταιρείας.

5. Η Έταιρεία ιδρύθηκε από νέους ανθρώπους (φοιτητές, πτυχιούχους φιλοσοφικής, έρευνήτες κ.ά.) που έδωσαν από την αρχή και δίνουν και σήμερα το κυρίαρχο πνεύμα στην Έταιρεία. Παραμένει λοιπόν πάντα σαν αίτημα ή έπαφή με τους νέους και ή προσέλευσή τους στην Έταιρεία, χώρο φροντιστηριακό και έρευνητικό, που φιλοδοξεί μέσα σε πλαίσια ισοτιμίας συνεργασίας να συμβάλει στη διαμόρφωση συνειδητών επιστημόνων.

Μέλη της Έταιρείας γίνονται εκείνοι που με τή ενδιαφέροντα και την επιστημονική τους δράση συμφωνούν με τους σκοπούς και το πνεύμα της Έταιρείας.

Β'. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΜΝΗΜΩΝ»

6. Το περιοδικό της Έταιρείας «Μνήμων» αποβλέπει στην καλλιέργεια των νεοελληνικών σπουδών και συνάμα στην προώθηση των νέων επιστημονικών δυνάμεων τους σκοπούς αυτούς τους πραγματοποιεί με τη συνεργασία των συγγραφέων και της Συντακτικής Επιτροπής.

Αντικείμενο των εργασιών του περιοδικού είναι ή ιστορία του νέου ελληνισμού στις ποικίλες διαστάσεις της, την πολιτική, κοινωνική, οικονομική κλπ. (βλ. σχετικά την παράγρ. 1). Οι δημοσιεύμενες εργασίες πρέπει να έχουν, απαραίτητα, ιστορική υπόδομή και ιστορική προοπτική. Στο περιοδικό έχουν επίσης θέση και μελέτες που διαπραγματεύονται θεωρητικά και μεθοδολογικά θέματα με αναφορά την ιστορία καθεναν.

Οι εργασίες πρέπει να είναι γραμμένες στη νεοελληνική ή χρήση ξένων γλωσσών επιτρέπεται μόνο στους ξένους συνεργάτες του περιοδικού.

Στο περιοδικό δημοσιεύουν τρεις κατηγορίες συγγραφέων: α) Μέλη της Έταιρείας, στα οποία παραχωρούνται οι μισές περίπου σελίδες του περιοδικού. β) Σε εκείνους που βρίσκονται στο στάδιο των πρώτων δημοσιεύσεων παραχωρείται το ένα τέταρτο περίπου

τῶν σελίδων· θὰ καταβάλλεται προσπάθεια ὥστε σὲ κάθε τόμο νὰ ὑπάρχει ἓνας τουλάχιστο νέος πὺν δημοσιεύει γιὰ πρώτη φορὰ. γ) Τὸν ὑπόλοιπο χῶρο τοῦ περιοδικοῦ καλύπτουν ἐργασίες δόκιμων συγγραφέων, μὴ μελῶν τῆς Ἑταιρείας· προτεραιότητα ἔχουν οἱ ἐργασίες ἐκείνων στὸν ὁποῖον δὲν εἶναι προσιτὰ τὰ καθιερωμένα ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Ἡ σειρά δημοσίευσης τῶν ἐργασιῶν κάθε κατηγορίας καθορίζεται ἀπὸ τὸ χρόνο πὺν παραδόθηκαν στὴ Σ.Ε. Οἱ ὑπόλοιπες δημοσιεύονται στὸν ἐπόμενο τόμο.

Τὸ περιοδικὸ κυκλοφορεῖ κανονικὰ τὸ Δεκέμβριο κάθε χρόνου, ἂν εἶναι ἐτήσιο, ἢ τὸν Ἰούνιο καὶ Δεκέμβριο, ἂν εἶναι ἑξαμηνιαῖο.

Οἱ δημοσιεύμενες ἐργασίες ὑπογράφονται ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καὶ τὴν εὐθύνη σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενό τους. Ἀνώνυμα ἢ ψευδώνυμα δὲν δημοσιεύονται οὔτε μελέτες, οὔτε βιβλιοκρισίες ἢ ἄλλα ἀνάλογα κείμενα.

Τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ ρυθμίζονται ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἑταιρείας, τὸ ὁποῖο ἀποφασίζει: α) Γιὰ τὴν ἔκταση τοῦ περιοδικοῦ, ἀνάλογα μὲ τὴν οἰκονομικὴ κατάστασι τῆς Ἑταιρείας, καθὼς καὶ τὶς δαπάνες τῶν ἀνατίπων. β) Ὁρίζει τὸ τυπογραφεῖο ἀνάλογα μὲ τὶς σχετικὰς προσφορές. γ) Ἐκλέγει Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ πέντε μέλη τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ Σ.Ε. ἐκλέγεται γιὰ τὴν ἐκδοση ἑνὸς τόμου τοῦ περιοδικοῦ ἢ δύο ἂν εἶναι ἑξαμηνιαῖο. Ἀρχίζει τὸ ἔργο της τὸν Ἰανουάριο κάθε χρόνου, ἂν τὸ περιοδικὸ ἐκδίδεται κανονικὰ, ἢ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκδοση τοῦ προηγούμενου τόμου, ὁπότε τελειώνει τὸ ἔργο τῆς προηγούμενης Σ.Ε. Ἡ ἐκλογή τῆς νέας Σ.Ε. γίνεται ἀπὸ τὸ ὑπάρχον Διοικητικὸ Συμβούλιο.

Τὰ μέλη τῆς Σ.Ε. πρέπει νὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ μείνουν ὅλο τὸ χρόνο στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ παρακολουθοῦν τὴ διαδικασίαν τῆς ἐκδοσης. Λαμβάνεται ἐπίσης πρόνοια τὰ μέλη τῆς Σ.Ε. νὰ καλύπτουν τοὺς περισσότερους, ἂν ὅχι ὅλους, τοὺς ἐπιστημονικοὺς τομεῖς στὸν ὁποῖον κινοῦνται οἱ ἐργασίες τοῦ περιοδικοῦ.

Στὴν πρώτη συνεδρίασή της ἡ Σ.Ε. ὁρίζει συντονιστὴ, ὑπεύθυνον γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργίαν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Σ.Ε., ἐνήμερη γιὰ τὴν ἔκτασι τοῦ περιοδικοῦ, ἀναζητεῖ ἐργασίες καὶ διατηρεῖ ἐπαφὰς μὲ τοὺς συγγραφεῖς κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα πὺν τὶς ἐτοιμάζουν. Οἱ ἐργασίες παραδίδονται ὡς τὶς 30 Ἰουνίου, ἂν τὸ περιοδικὸ ἐκδίδεται κανονικὰ, ἢ πέντε μῆρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν πὺν θὰ ὁριστεῖ γιὰ τὴν ἐκδοση.

Ἡ Σ.Ε. φροντίζει ὥστε τὸ σύνολο τῶν ἐργασιῶν νὰ ἐκπληρῶνουν τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους καὶ νὰ ἀνταποκρίνονται στὸ πνεῦμα καὶ τοὺς προσανατολισμοὺς τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ Σ.Ε. ἀκολουθεῖ τὴν ἀκόλουθον διαδικασίαν κρίσεως τῶν ἐργασιῶν: Τὰ μέλη της διαβάουν τὴν ὑπὸ κρίσιν ἐργασία καὶ σὲ κοινὴ συνάντησι ἀποφασίζουν ἂν εἶναι δημοσιεύσιμη ἢ ὅχι, μὲ κριτήρια καθαρὰ ἐπιστημονικά. Ἄν ἡ ἀπόφασι εἶναι ἀπορριπτικὴ, ἡ ἐργασία ἐπιστρέφεται στὸ συγγραφέα της μὲ γραπτὴ αἰτιολόγησι. Ὁ συγγραφέας ἔχει δικαίωμα νὰ τὴν ὑποβάλει πάλι στὴ Σ.Ε. γιὰ ἔγκρισιν, μόνο ἀφοῦ τὴν ἀναθεωρήσῃ καὶ τὴν προσαρμόσῃ στὴν ἀπόφασιν τῆς Σ.Ε. Ἄν ἡ ἐργασία κριθεῖ δημοσιεύσιμη, ἀλλὰ διατυπωθοῦν παρατηρήσεις καὶ ὑποδείξεις (βιβλιογραφικὰς, μεθοδολογικὰς, γλωσσικὰς κλπ.) ὁ συγγραφέας καλεῖται νὰ τὶς μελετήσῃ καὶ νὰ προβεῖ στὴ βελτίωσιν τῆς ἐργασίας του, ὅπως ὅποτε δὲν ὑποχρεώνεται νὰ τὶς ἀποδεχθῇ. Μετὰ ἀπὸ εὐλόγον χρονικὸν διάστημα ἡ ἐργασία παραδίδεται ἀπὸ τὸ συγγραφέα δακτυλογραφημένη γιὰ νὰ σταλεῖ στὸ τυπογραφεῖο.

Ἐργασίες ἐγκριμέναι ἀπὸ τὴ Σ.Ε., οἱ ὁποῖαι λόγῳ κακοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ χώρου τοῦ περιοδικοῦ δὲν δημοσιεύτηκαν στὸν τρέχοντα τόμο, δεσμεύουν τὴν νέα Σ.Ε. νὰ τὶς συμπεριλάβῃ, μετὰ ἀπὸ τυπικὴ θεώρησι, στὸν ἐπόμενο τόμο τοῦ περιοδικοῦ.

7. Γιὰ τὴ μερικὴ ἢ ὅλικὴ ἀναθεώρησι τοῦ Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἑταιρείας, καθὼς καὶ γιὰ τὶς σχετικὰς διαδικασίας, ἀποφασίζει ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν.